

rante i extrema nēitate dictū est **Et** simile si fuerit suat? exūti in tāta ne cessitate fiaita ipse qz in pari cā poti or d; esse .ditio possidētis .ff. de cō di. ob. tur. cām. l. si ob turpē. ff. porro. et maxime dñi. **Als** furans in nēitate etiā nō extrema sed magna nō cogi tur pāse restituē dicto. c. si q̄s. **Et** qz nō est dēminatū quāsi intelligat il la nēitas magna relin q̄t arbitrio bo ni iudicis. c. de offi. dele. de cā. **D** De restituōe faciēda. vi. restitu. p. totū **Q**uid si q̄s suēt xpianos detētos a paganis ut eos libēt. **R**o. fm rap. a hosti. **S**i est tps guerve in nullo te net. xxiiij. q. ij. dñs. a. q. viij. ut p̄dē **S**i vō est tps treuge tenez i pi pagāo restituē non hominē ppter pialū aie sed extimationē. **S**ilt a tenef de alijs ablatis. ar. xiiij. q. j. noli. **A** Hoc etiā casu dicit **Rap.** Credo ipsū furantem nullo mō peccasse quātū ad homiē quē furat? est si rectam habuit intē tionē. p̄mmo poti? meruisse dūmodo als satisfadat. ut in sū. con. co. ti. q. ix. **E**go vero puto qz etiā ad nullam satisfactionē teneat qn pagano xpianū iniuste detinebat. qd est reuela re ut in rubrica **C**ne xpianum man cipiū hereticus v̄l pagano v̄l iudeus habeat v̄l possideat. ut in l. vna ibi posita. a. liiij. di. māapia. **S**i tñ pa gami epulerant eū ad circūmāsiōem v̄l ydolatriā v̄l aliq̄s mortale p̄cēm tūc ille penitus liber fact? est a sic fu rās eū nō peccat sed meref. ar. v. liiij. nulla. **A** Idē in dicta. q. ix. **D** **Q**uandā xpiano q̄ detinet a sarace no liceat furari eis? fm host. **S**i iste xpiano dū cēt treuga frāget eam a sic erat in culpa a fuit captus. nec ei imminet pialū nēitatis nō licet fu rari. sed tenef ad restituōem. **N**ā ta lis iuste detinebat. **A.** sed nō p seruo ut; ex dictis supra. ff. primo. **S**i at iniuste detinebat ut qz tempore belli captus est v̄l imminet necessitas nō tenef ad restituōem. **A.** cū talem teneat saracen? pascere. ut in sū. cō.

eo. titu. q. xi. **V**ty liceat furari ab vsurario ut elemosina detur habes ē **Elemosina. j. q. ix.**
Gloria vana. **V**ty appeti tus iamis glorie fit mor tale p̄cēm. **R**o. fm Tho. ij. q. cxxxiij. **P**ōt eē mōrle duplt. **P**rimo mō ratōe materie. puta cū aliq̄s gloriat de ali q̄ falso qd otrariat sine reuerētie. **A** sicut ezech. xxviii. 3. primapē tiri dicit **E**leuatū est cor tuū a dixisti deus ego sum. **D.** v̄l cū q̄s bonū tpale de quo gloriat p̄fert deo. **A** Hoc aut fit auz circa illud plus attēdit q̄ erga deum v̄l dīna. qz illud dicit q̄s p̄ferre circa qd plus laborat ut dicit **Greg.** xlviij. di. oēs. **D.** seu cum q̄s p̄fert testioz mū hominū testimonio dei. **A.** vides lic; cū q̄s verecundat cōfiteri seu seq qd de? p sacram scripturā docet ppter cōtrariā opinionem hominū. **C**ōtra q̄s dicit **Luce. ix.** Qui me erubuerit a sermones meos hūc fili? hominis erubescet cū venerit in maiestate sua a patris. a sanctorū angelorū. **D.** **S**es cundo modo ex pte ipius gloriantis q̄ intentōem suā refert ad gloriā tā q̄ ad vltimū finem. ad quē ordnat etiam virtutis opera a p quo nō pre mittit etiam que sūt cōū deū. **H**is ergo modis est mortale. aliter nō. **A** **O**bscurum est hoc. **A**d cui? intelligē tiam sciendū qz sub generali diffini tiōe potest dici qz vana gloria est in utitis delectatio **V**anū em idē est qd inutile. **j. Reg. xij. ibi** Nolite dedina re post va. **Et** gloriari sepe capi? in scriptura p delectari. **Itē. ix. ibi.** **R**ō glorie sapiēs. **Et** ad **Gala. vlti.** **M**ibi at absit gloriari n̄ in cru ce. **Et** ista inutilis delectatio ali? q̄sido est simplex a aliq̄n nō simplex **S**implex est qn venit sū appetitu ho noris. **Et** b̄ casu aut talis delectatio est sup eo qd est mōrle a nō. **P**rimo casu absq; dubio est p̄cēm mōrle qz cōsensus non solum in actū mōr̄tis sed. etiam in solam delectationem est

mōile. vt notat **Ch.** ij. q. diiij. ar. iij. Sed casu nō dicit p̄ctm̄. Nā qđ libet vanū appetere vidōsū est **P̄.** iij. vt qđ diligitis vanitā tē. Et nōt **Ch.** ij. q. cxxij. ar. j. Nō puto tñ qđ sit mōile nisi interueniat magna libido siue mentis relaxatio. Nā vt notat **bona.** sup. iij. sē. di. xvi. p̄ctm̄ veniale p̄ magnā libidinē fit mōile. Nō simplex est qñ venit cū appetitu honous seu reuerētie a hoc casu si p̄cedit ex qđā mentis surreptōe l̄ maxima p̄mitate cupie est veniale. qđ vt dicit beda sup. episto. iaco. et. xxv. di. qđ ex imis qđ ex humana infirmitate committūt venialia sūt et ex surreptōe seu maxima p̄mitate cōcupie uerisile p̄cedit vana gloria cū est sup. re pua tūc em̄ uerisile delibeāt? sensus vōis nō adest delectatōi rei pue. Pōt tñ et erga rem puā delibeāt? sensus adesse cū malicia a tūc nō erit surreptio mentis seu p̄mitas cupie: sed malicia mētis. Nec refert qđ sit sup. re pua qđ de cor respiciat nō manū. xiiij. q. v. si qđ. a. facit qđ dicitur est s. furtū. **Ch.** iij. Procedit etiā vana gloria ex magna cupie p̄mitate sup. re magna. vt qñ sup. illa defer? homini nō qñt? honoz. Difficile em̄ est tūc a si ratio nō osentiat aliq̄tōn? nō delectari. Vñ sup. illud. j. ad thessa. ij. Nō qñ hōi bz placētes: sed deo. diat glo. augus. tūm. Et si cuiq̄ facile est laudē nō cape dū negat. difficile tñ est ica nō delectari dū offerit. Si vō vana gla cū appetitu honous p̄rii. seu reuerentie nō veniat ex dca surreptōe seu p̄mitate. sed ex deliberato osensu. videtur mōile. Nā b̄ casu est appetit? p̄pe excellētie. qđ appetit? est sp̄s supbie vt. ij. sentē. di. xlij. c. ex supbia. vbi diat qđ supbia est amor. p̄pe excellētie. Et ideo istud aliqñ vocat inanis gloria p̄pter inutilē delectatōnē quā otinet. Vñ omel. xxiiij. diat Grego. Nemo q̄pe vestimenta p̄apua nisi ob inanē glam q̄rit. videlz vt bonoā bilior ceterē cē videat. Aliqñ vō p̄pe

amorē p̄pe excellētie vocat elatio seu supbia. xxi. q. iij. ois ibi. Ome q̄pe qđ nō p̄pter nōtātō suā tē. Supbia vō cū veniat ex deliberato osensu peccatū est mortale. vt notat **Ch.** ij. q. dxij. ar. v. Sic ergo vana gloria hoc casu que ex supbia est p̄ctm̄ est mortale a etiā graue. qđ videt p̄cedere a radice infidelitatis. Vñ August. v. de citate dei ca. xiiij. diat. Tā est b̄ viciū inimiciū pie fidei si maior insit cupiditas glorie qđ dei timor l̄ amor. Vt dñs diceret **Johan.** v. Quomō potestis credere gloriā abinūicem ex peccatōes a gloriā qđ a solo deo est nō q̄retes. Maior videt eē cupiditas glorie qđ dei timor vel amor qñ huic gle quis ex deliberato osensu adheret. qđ dñs hoc p̄hibz **Jheremie.** ix. ibi. Nō glorie sapiēs tē. Et **Matthi.** v. ibi. Attendite ne iusticiā v̄iam tē. Et iō strafacendo videt illi glorie p̄ dilectōnē adherere. a a diuina recedere caritate. **Grego.** omel. xxiiij. Qui adh̄ per illicita desideria desluit. deum profecto non diligit. qui ei in sua voluntate stradiat. Et eadem ratione per hunc cōsensum videtur abiectus dei timor. **Eclēsi.** ij. Qui timent dom̄ nū inquirēt que beneplacita sunt illi. Et tanto erit graui? hoc peccatū quanto fuerit super re viciōsa. **P̄.** li. Quid gloriaris in malicia. Sed mico. de lira. quasi dicat. pessima est ista gloria. quia proprie est illozum qui peccāt ex certa malicia a habitu. Signū em̄ habitus generati est delectatio in ope vt diat. ij. ethi. p̄pter quod diat p̄uuerbi. ij. Letantur cū malefecerint. tē. Et ad p̄dicta facit qđ p̄mit alex. de ales sup. ij. sen. vbi diat Inanis gloria aliqñdo est mortale. aliqñdo veniale. Nā inanis gloria quandoqđ p̄cedit ex surreptōe quandoqđ ex deliberatione. Et iterū aliqñ est circa res que inducūt maximā p̄mitatem et aliquādo non circa hōi res. Venialis ergo dicit cū est p̄pter surreptionem vel p̄pe maxi

mam concupiscentie pmitatē. Inuit ergo doctor iste q̄ extra exp̄ssos casus vana gloria sit mōrle. q̄ cū ali q̄d de vno nega². s̄r de alio concedi². xxv. di. q̄lis. Et clarū colligit ex p̄dictis. Et s̄m hoc p̄t intelligi q̄d dicit Tho. ij. ij. q. cxxij. ar. ij. videlz q̄ si amor humāe glorie q̄uis sit manis non repugnat caritati. neq̄ q̄ ad id de q̄ est gloria. neq̄ q̄ntū ad intentionē gloriā querētis: nō ē p̄ctm̄ mōrle sed veniale. Et illud q̄d dicit. ij. ij. q. cxix. arti. ij. videlz q̄ si mulier ornat se ex quādā leuitate v̄l etiā vanitate p̄pter iactantiā q̄ndam nō semp̄ est p̄ctm̄ mōrle. sed aliq̄n veniale.

Cadus sanguinitatē quōd debeat cōputari. a quō impeditū. v. De affinitate. p̄ impeditū. xiiij.

Cerra quōd a q̄ndo sit licita. Ulliatā. De hac materia hēs s̄ Bellum p̄ totum.

Cula v̄t sit p̄ctm̄ mōrle. Re^o s̄m Tho. ij. ij. q. cxlvij. Et si delectatōi gula inbereat hō tā q̄ si p̄pter quē dū cōtēnit patus cōtra dei p̄cepta agere ut delectatōes hōmōi assēq̄ sic est p̄ctm̄ mōrle. Si v̄o in gula sit inordinatio s̄m ea q̄ sunt ad finē utp̄t. q̄ nimis cupiscat delectatōes aboy. sed nō p̄pter hoc faceret aliq̄d cōtra legē dei. sic est veniale. A. Hoc dictū min⁹ clarū est. sed clarū p̄ponet in. q̄ se. sup̄ sp̄ebz eius. Sed hic sciendū ē s̄m Tho. ij. ij. q. cxlvij. ar. iij. et in sū. cō. li. iij. t. iij. q. vij. q̄ gula est inordinata cōmedēdi cupiscētia. v̄l put pomis in sū. de vicij. gula est inordinat⁹ amor s̄m gustū. Et sic cōcludit ebrietatē. B.

Quot sūt sp̄es gule. Re^o s̄m Tho. vbi s̄. Greg. xx. li. mora. ponit q̄nq̄ sp̄es q̄ notat hoc versu. Rāppere. laute. nimis. arbēter. studiose. A. Hoc dictū greg. positū est de. se. di. v. q̄nq̄ modis. B. Propere. q̄ q̄s p̄uenit horā debita. Laute. q̄n q̄rit abos p̄dolos. Nimis. q̄n excedit in q̄ntitate

Arbēter. ut q̄ nō suat modū debiti sed trāsgredi² ex desiderio cōdēdi. Studiose. q̄ q̄rit abos nimis accurate p̄pato. A. De hīs sp̄ebz a q̄le p̄ctm̄ in eis cōsistat. lat⁹ d̄. in sū. cō. tit. q. viij. Vñ q̄ ad primā sp̄ecē sciendū ē ut ibi nota² q̄ si hora p̄uenia² ex ali q̄ nēitate infirmitatis v̄l itineris v̄l alicui⁹ hōmōi nullū est p̄ctm̄ a cō q̄n voluptas est in eā adhuc nō est p̄ctm̄ mōrle. nisi ille abi appetit⁹ sit adeo i² moderat⁹ q̄ hō ip̄sū seq̄ret etiā si cōt̄ cōtra p̄ceptū d̄mū v̄l si induceret ad solutēdū ieiunū s̄b p̄cepto ab ecclia institutū v̄l si p̄pter hoc faceret aliquā fraudē p̄cepto. sic faciūt illi q̄ mane inap̄ietes p̄trahūt mensā vsq̄ ad vesperā tpe ieiunij. glo. etiā. xxv. d. q̄ als at. sup̄ v. Quoties q̄s aliis ieiunatibz videt asserere q̄ tpe p̄cepti ieiunij ex cupiscētia aū horā cōmedere sit mōrle. Quo ad sedam sp̄em sciēd ut a d̄. in dicta. q. viij. q̄ lautap̄ciatō si fiat ex nēitate infirmitatis v̄l p̄stine cōsuetudinis. non est peccatū. cum hoc etiam concedat fieri in monasterio: als peccatū est p̄pter excessum cupiditatis sed non est peccatū mortale nisi nimis sit et venata cupiditas que subuertat ratōnis iudiciū. v̄l nisi quis vescatur tempe ieiunij abis illicitis sine necessitate a dispensatōne. sicut qui comederet carnes in quadragesima. Quo ad t̄cā sp̄ecē dicendū ut et notatur ibidē q̄ nimietas abi a potus acapif s̄m p̄portionem sumentis abū. quia q̄d v̄m esset parum hoc alteri esset multum ut dicit philoso. in ethic. Unde tempancia non habet mediū rei. sed p̄portionis. Et sicut predictum est q̄ ebrietas que procedit ex electōe tali qua quis delectatōnem potus p̄ponit bono d̄mo a bono ratōnis: est peccatum mortale. ita dico idem de excessu tanto in abo q̄ ipse similis est ebrietati. Et ab apostolo vocatur cōmesatio cum dicit Ro. xiiij. Rō in cōmesationibus a ebrietatibus. Quo ad q̄

tam speciem ibidem dicitur quod arbor non si gnat quilibet auiditate a delectatione; in cibo que nullus est peccatum si est ex sola natura vel est veniale peccatum si tali delectationem ratio plusquam optet inheret sed significat igneam auiditatem; quod quis imponit omnibus hominibus delectationem - ut esau qui propter unam escam vendidit patri mox genita - vnde a benedictione reprobatum est. **Heb. xij.** Patet ergo hoc esse mortale peccatum. Quo ad quantum speciem dicitur ubi supra quod studiositas que est peccatum mortale est studiositas diuini epulosis - que epulabatur quotidie splendide quoniam si animus totus implicatur circa apparatus ciborum - quod studium est vehementer animi applicatio ad aliquid - ut dicit Cuius in reth. Potest tamen quicquid esse peccatum veniale si etiam nullum peccatum scilicet cum hoc requirit firmitas et consuetudo vel honestas aliquid. Potest enim rex in apparatus ciborum excellere rusticum sicut in alijs suis peccatis. **Q**uid si quis sumat potum vel cibum non cibum. **R.** Si quis hoc faciat ut sibi nocumetum inferat seu mortem non peccat in gula - si aliter grauiter peccat in odio sui proprii corporis. Si vero ex nimio appetitu in gula peccat - a magister sciat non cibum quod si ignorat. **A.** Et secundum inno. et in su. **co. li. ij. ti. j. q. xxxix.** si quis non crederet mortifera cibum seu potum licet crederet infirmitatem ex illo robora non peccaret mortale vel admodum non ita grauius. Potest enim homini fieri operatio grauioris afflictionis quam est afflictio factis ad modum graue - quod est afflictio febribus quod hoc casu non peccaret mortale. potest intelligi quoniam no cumentum foret potum - aliter cum non parum offenderet caritatem que tenet diligere corpus suum ut deo seruiat ut ibidem dicitur secundum inno. non videtur a mortali posse excusari. **I**tem pro illa verba non peccaret mortale - subiunxit inno. l' admino non ita grauis sicut superior vicus que sumit rem mortifera. **S**equitur in dicta. **q. xxxix. de seruitoribus** at et ministris dicendum videtur quod peccat si daret aliquid no cibum infimo ex certa sciencia vel improbabili ignorantia. In sciantate aut

dicam quod non tenet aliquid viuere modum nate - quod omnia sunt sana famis. Si autem si scienter accipet sine causa aliquid no cibum vnde mors ei euenerit vel infirmitas que subtraheret eum a seruitio dicitur dicam quod peccat. **C**um inno. **con. lxx.** Et intellige quod hoc casu quis peccaret vel veniale vel mortale secundum no cibum quantum ad quantitatem ut possentum est. **D.**

Ultimo non quod de abis dicit Augustinus. Diligenter inquit attendendum est quod loquor a tempore a personis ueniat - ne temere flagitia reprehendam. Fieri enim potest ut si ne aliquid video cupidinis vel voracitatis praecipuum abo sapiens utat insipiens aut fetidissima gula flama in vitissimum ardescat a famis quod scilicet maluerit more dicitur piscere veli - quod lenticula more esau - aut ordeo more umentorum. **di. xij. q. q. s.** Que requirenda sunt in diuiniis clericorum vide **s. cleric. j. q. iij.** De gula etiam vide **s. sobrietatis a s. ebrietatis.**

Habitus an liceat clericis habitum transgredere - vide **s. cleric. j. q. ij.** Et an liceat religiosis - vide **s. apostasia. iij. q. j. A.** In toto illo ca. non videtur de religiosis aliquid dictum. **D.** Et apostasia. **v. q. j. a. si. A.** Recipit iste casus tangi videtur. **D.**

Habitudo sensus. Hoc videtur **si Greg. xxxi. moral. orat. ex gula.** Et **secundum Tho. ij. q. xv. h. j.** vnde peccatum in quantum est voluntaria - ut in eo qui est ita affectus circa corporalia quod de spiritualibus subtiliter discutere fastidit vel negligit.

Hereditas diuiditur in **xij. partes** que appellantur **xij. vnde** circa habet ista nomina. **Sextans** - sextapars hereditatis - scilicet due vnde. **Quadrans** - quarta pars - tres vnde. **Triens** - tertia pars scilicet quatuor vnde. **Quincans** - quinq. vnde. **Semis** - dimidietas hereditatis scilicet sex vnde. **Sepcans** - septem vnde. **Diges** - octo vnde. **do drans** - noue vnde. **Decans** - decem vnde. **dauns** - undecim vnde. **Appellatione vero**